Dosar nr. 2a-224/25 Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
2-23079752-02-2a-22012025 Judecător: Galina Ciobanu

D E C I Z I E

1 aprilie 2025 **municipiul Chișinău**

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Ruxanda Pulbere
Judecătorii Ala Malîi și Roman Pascari

Grefier Ionela Enache

examinând în ședință publică apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției, împotriva hotărârii Judecătoria Chişinău, sediul Centru, din 08 octombrie 2024, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Ana Garștea către Inspectoratul General al Poliției și Inspectoratului Național de Securitate Publică, intervenientul accesoriu Eșanu Oleg, cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică suportate în cauza contravențională,

C O N S T A T Ă:

Aprecierea și soluția instanței de fond:

1. La data de 05 iunie 2023, avocatul Eremia Igor, acționând în numele și în interesele reclamantei Garștea Ana, fiind împuternicit în baza mandatului seria MA nr.1956499 din 20 mai 2023, s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General al Poliției, Inspectoratului Național de Securitate Publică, cu participarea intervenientului accesoriu Eșanu Oleg cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică suportate în cauza contravențională, compensarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea acțiunii, reprezentantul reclamantului menționează că, la data de 03 octombrie 2021, de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică, Eșanu Oleg, a fost întocmit în privința reclamantului procesul-verbal cu privire la contravenție/decizie nr.AI04 913906, prin care Garștea Ana a fost învinuită de comiterea contravenției prevăzute de art.236 alin.(1) Cod Contravențional al Republicii Moldova.
3. Menționează că la 04 mai 2021 de către Garștea Ana a fost expediată prin intermediul Poștei Chișinău în adresa Inspectoratului Național de Securitate Publică, contestația nemotivată asupra procesului-verbal contravențional/decizie

nr.AI04 913906. Respectiv, din 30 aprilie 2021 dosarul s-a aflat pe rol la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana și ulterior, la Curtea de Apel Chișinău până la 09 noiembrie 2022, când a fost pronunțată Decizia prin care a fost respins recursul agentului contatator și menținută soluția instanței de fond.

4. Indică că, în această perioadă de timp, contestatarul a fost reprezentat de către apărătorul său – avocatul Eremia Igor, atât în ședința de judecată, cât și în afara acestora. De către reprezentantul reclamantului au fost efectuate un șir de activități conform actului de primire-predare a lucrului efectuat, care au fost achitate conform bonului de plată Seria DAA nr. 23026695 din 20 mai 2023, în mărime de 2 806,95 lei.
5. Susține reclamantul că, în baza art. 383 alin. (2) din Codul contravențional, are dreptul la repararea prejudiciului și a cheltuielilor suportate în procesul contravențional în ordinea procedurii civile, să ceară și să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiuni ilicite ale autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională. De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 383 alin. (3) Cod contravențional, care prevede că, persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, se repune în dreptul în care a fost privată și ei i se repară cheltuielile suportate în proces dacă, prin hotărârea definitivă, este declarată nevinovată sau răspunderea contravențională este înlăturată, cu excepția cazurilor de amnistie.
6. La fel, în motivarea cererii invocă prevederile art. 96 Cod de procedură civilă.
7. Reprezentantul reclamantului solicită încasarea, în mod solidar, de la Inspectoratul General al Poliției și Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP a MAI a sumei de 2 806,95 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, suportate în dosarul contravențional nr. 5r-2568/2021 și nr. 4r-3101/2022 și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în prezenta cauză.
8. *Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 08 octombrie 2024*, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Eremia Igor, în interesele Anei Garștea, împotriva Inspectoratului General al Poliției, Inspectoratului Național de Securitate Publică, cu participarea intervenientului accesoriu Eșanu Oleg cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică suportate în cauza contravențională, compensarea cheltuielilor de judecată. S-a încasat din contul Inspectoratului General al Poliției, IDNO: 010136010000495, în beneficiul lui Anei Garștea, IDNP: *****, cheltuielile de asistență juridică suportate în cauza contravențională nr.5r-2568/2021 și nr.4r-3101/2022 în mărime de 2 806 (două mii opt sute șase) lei 95 bani și cheltuieli de judecată, constituite din cheltuieli de asistență juridică suportate în prezenta cauză în mărime de 2 520 (două mii cinci sute douăzeci) lei 00 bani. În total, 5 326 (cinci mii trei sute douăzeci și șase) lei 95 bani. În rest, cererea de chemare în judecată s-a respins, ca neîntemeiată.

Poziția părților în instanța de apel:

9. Nefiind de acord cu soluţia instanţei de fond, la 08 octombrie 2024, în termenul de declarare a apelului, reprezentantul Inspectoratului General al Poliției, Teodora

Busuioc a înaintat cerere de apel, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 8 octombrie 2024. Pronunţarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă acţiunea ca fiind neîntemeiată.

10. În motivarea cererii de apel reprezentantul apelantei a invocat că cu concluziile instanţei de fond expuse în Hotărârea emisă la 8 octombrie 2024 nu este de acord, considerându-le a fi lipsite de suport juridic neîntemeiate, neargumentate, iar în ansamblu Hotărârea fiind una neîntemeiată şi pasibilă de a fi casată din considerentele ce urmează.
11. Menţionează faptul că reprezentantul intimatei Garştea Ana a invocat în instanţa de fond prevederile Codului contravenţional, considerând că prin sancţionarea contravenţională în baza procesului-verbal cu privire la contravenţie, care ulterior a fost anulat de instanţa de judecată, i-a fost cauzat un anumit prejudiciu.
12. Mai menţionează şi faptul că, agentul constatator la momentul depistării comiterii unei fapte care poate fi calificată drept contravenţie, este obligat nemijlocit de a întreprinde toate măsurile prevăzute de Codul contravenţional.
13. Din acest motiv, acestea nici într-un caz nu pot fi calificate drept acţiuni ilicite, deoarece îndeplinirea cu exactitate a atribuţiilor de serviciu este o îndatorire directă, motiv din care nu pot fi reţinute argumentele intimatei precum că, agentul constatator ar fi comis careva abateri de la prevederile legale.
14. Astfel, repunerea în drepturi a persoanei se efectuează în cazuri exhaustive şi anume, dacă prin Hotărâre definitivă, persoana în privinţa căreia a fost pornit proces contravenţional este declarată nevinovată şi/sau răspunderea sa contravenţională este înlăturată.
15. În această ordine de idei, intimata, în speţa expusă în cererea de chemare în judecată nu se află în nici una din cazurile expuse supra. Respectiv, în primul caz, nu există nici o hotărâre definitivă prin care intimata să fi fost declarată nevinovată, ori procesul-verbal contravenţional a fost anulat de către instanţa de judecată fiind anulată şi decizia agentului constatator, în temeiul art. 441 şi art. 448 din Codul contravenţional, motivând lipsa faptului contravenţiei.
16. În cel de al doilea caz, răspunderea contravenţională, conform prevederilor art. 19 din Codul contravenţional, este înlăturată în cazul: (1) legitima apărare; (2) starea de extremă necesitate; (3) constrângerea fizică şi/sau psihică; (4) riscul întemeiat; (5) cazul fortuit.
17. Instanţa de judecată, care a examinat contestaţia asupra procesului-verbal cu privire la contravenţie, nu a constatat existenţa nici unui caz enumerat supra. Totodată, în conformitate cu prevederile art. 441 alin. (1) al Codului contravenţional, procesul contravenţional pornit încetează dacă: a) nu există faptul contravenţiei; b) se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 3 alin. (3), art. 4 alin. (3), art. 20 - 31; c) persoana presupusă a fi făptuitor a decedat, cu excepţia cazului de reabilitare a acesteia; d) pentru acelaşi fapt şi privitor la aceeaşi persoană există o decizie/hotărâre definitivă; e) pentru acelaşi fapt este pornită urmărire penală. Iar, alin. (2) al aceluiaşi articol, stipulează că, încetarea procesului contravenţional determină repunerea în drepturi a persoanei în a cărei privinţă a fost pornit.

18. În cel de al treilea caz, din hotărârea anexată de către intimată la cererea de chemare în judecată nu se constată condiţia obligatorie stipulată de prevederile art. 384 alin. (3^1) din Codul contravenţional şi anume nu a fost constatat caracterul ilicit al acţiunilor sau al inacţiunilor autorităţii competente să constate contravenţie sau să soluţioneze cauza contravenţională.
19. Mai mult ca atât, în conformitate cu prevederile art. 450 alin. (2) din Codul contravenţional, constatând în procesul de judecată fapte de încălcare a legalităţii şi a drepturilor omului, instanţa de judecată emite, odată cu hotărârea, şi o încheiere interiocutorie, prin care aceste fapte se aduc la cunoştinţă persoanei cu funcţie de răspundere responsabile. O astfel de încheiere nu a fost emisă în cadrul examinării dosarului contravenţional, or, instanţa s-a expus din punct de vedere procedural asupra nulităţii deciziei asupra cauzei contravenţionale.
20. Agentul constatator la momentul depistării comiterii unei fapte care poate fi calificată drept contravenţie, este obligat nemijlocit de a întreprinde toate măsurile prevăzute de Codul contravenţional.
21. Din acest motiv, acestea nici într-un caz nu pot fi calificate drept acţiuni ilegale, deoarece îndeplinirea cu exactitate a atribuţiilor de serviciu este o îndatorire directă, motiv din care nu pot fi reţinute argumentele intimatei precum că, agentul constatator ar fi comis careva abateri de la prevederile legale.
22. Astfel, constată faptul că acţiunile agentului constatator al Inspectoratului naţional de securitate publică au fost perfect legale, săvârşite în temeiul şi în conformitate cu legislaţia în vigoare, iar cererea de chemare în judecată depusă de intimată este una neîntemeiată, neavând suport juridic şi acţiunile intimatei sunt de fapt cu rea credinţă.
23. Este de menţionat că, intimata a înaintat neîntemeiat cererea de chemare în judecată, iar instanţa de fond eronat a concluzionat si a admis acţiunea, temeiurile invocate nefiind aplicabile speţei, or, pornind de la prevederile generale ale Codului contravenţional înglobate în art. 1 alin. (1) a actului legislativ, care stipulează expres „prezentul cod este lege a Republicii Moldova care cuprinde norme de drept ce stabilesc principiile şi dispoziţiile generale şi special în materie contravenţională, determină faptele ce constituie contravenţii şi prevede procesul contravenţional şi sancţiunile contravenţionale.”, dispoziţiile normelor Codului contravenţional în care sunt prevăzute drepturile de recuperare a prejudiciului material presupus cauzat sunt aplicabile doar în cadrul proceselor contravenţionale, iar faptul că nu a dorit să beneficieze de drepturile prevăzute în procesul contravenţional, fiind emise Hotărâri definitive asupra cazului contravenţional, nu poate fi imputat Inspectoratului General al Poliţiei.
24. Însă, reprezentantul apelantului atrage atenţia instanţei la faptul că, reparaţia prejudiciului material se face şi în lipsa vinovăţiei autorului, faptei ilicite, în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declaraţiei scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancţiune administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunităţii şi în alte cazuri prevăzute de lege.

25. În speţă, agentul constatator Eşanu Oleg, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI04 913906 din 27 aprilie 2021, potrivit căruia Garştea Ana a fost recunoscută vinovată în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 236 alin. (1) din Codul contravenţional, fiindu-i aplicată sancţiunea principală amendă în mărime de 12 unităţi contravenţionale, echivalentul a 600 lei şi 3 puncte de penalizare.
26. Potrivit hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 22 noiembrie 2021, pe dosarul contravenţional 5r-2568/2021, decizia de sancţionare emisă în baza acestuia a fost anulată din motivul lipsei faptei contravenţionale, prin urmare decizia asupra cauzei contravenţionale a fost încetată, intimata fiind repusă în drepturi, caz în care consideră că i-a fost cauzat prejudiciul material, cu titlu de cheltuieli de asistenţă juridică, care urmează a fi încasat din contul Inspectoratului General al Poliţiei.
27. Raportând dispoziţiile normelor sus citate la circumstanţele cauzei, evaluând soluţia prin prisma raţionalismului pretenţiilor înaintate în raport cu circumstanţele de fapt şi de drept invocate, Inspectoratul General al Poliţiei consideră că cererea de chemare în judecată privind repararea prejudiciului material, cu titlu de cheltuieli de asistenţă juridică, declarată de Garştea Ana este una neîntemeiată.
28. Reieşind din materialele dosarului reprezentantul Eremia Igor, în interesele doamnei Garştea Ana nu poate pretinde de la pârâtul Inspectoratul General al Poliţiei prejudiciu material în mărime de 2 806, 95 lei, cu titlu de cheltuieli de asistenţă juridică, în cauza contravenţională şi suma de 2 520 lei, cu titlu de cheltuieli de asistenţă juridică, în cauza civilă, cauzat în rezultatul neprezentării la materialele cauzei contractul de asistenţă juridică, care să elucideze aspectul dreptului lui Eremia Igor de a solicita compensarea cheltuielilor de judecată, suportate la achitarea serviciilor juridice în cadrul cauzei contravenţionale nr. 5r-2568/2021 şi nr. 4r- 3101/2022, apreciind complexitatea cauzei şi volumul de muncă depus de reprezentant, însă în urma unei analize minuţioase, prin intermediul contractului de asistenţă juridică învederă faptul că reprezentantul Eremia Igor nu a argumentat clar şi convingător poziţia sa.
29. În acest context Inspectoratul General al Poliţiei menţionează că, din înscrisurile anexate la materialele cauzei nu rezultă faptul, că în cadrul examinării cauzei contravenţionale, dosarul nr. 5r-2568/2021 şi nr. 4r-3101/2022, intimata a suportat cheltuieli de retribuire a apărătorului, or reclamantul nu a anexat probe pertinente şi concludente care ar demonstra acest fapt.
30. La caz suportul probatoriu administrat la materialele cauzei nu a făcut dovada circumstanţelor pretinse de către partea reclamantă.
31. În aceste circumstanţe, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru investit cu examinarea litigiului nu va putea găsi o altă elucidare a cazului decât cea clarificată mai sus, de vreme ce concluzia Inspectoratului General la Poliţiei este consecinţa dedusă în urma neprezentării probelor de către intimată şi examinate în cadrul procedurii prealabile, or, în conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) sprijinite cu dispoziţia art. 119 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel,

iar probele se adună şi se prezintă de către părţi.

32. Pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistenta juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidenţiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi- persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie; listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).
33. La fel, conform Recomandărilor privind cuantumul onorariilor avocaţilor şi compensarea de către instanţele de judecată a cheltuielilor de asistenţă juridică aprobate prin decizia nr. 2 a Consiliului Uniunii Avocaţilor din 30 martie 2012, rapoartele privind numărul de ore lucrate vor conţine o descriere a acţiunilor de asistenţă juridică întreprinse de avocat, precum evidenţa timpului de lucru aferent.
34. Totodată, este important de menţionat că, potrivit art. 6 alin. (1)-(2) lit. c) din Statutul Nr. 10 din 29 ianuarie 2011 „Statutul profesiei de avocat", contractul de asistenţă juridică este încheiat în formă scrisă. El trebuie să îndeplinească toate condiţiile prevăzute de Lege prin care acesta dobândeşte putere juridică şi este înregistrat la cabinetul avocatului sau la biroul asociat de avocaţi. Contractul de asistenţă juridică trebuie să cuprindă în mod obligatoriu obiectul contractului, care poate fi limitat la una sau mai multe dintre activităţile prevăzute de Lege sau care poate avea caracter general.
35. De asemenea, potrivit art. 7 din Statutul Nr. 10 din 29 ianuarie 2011 „Statutul profesiei de avocat", în cazul în care se angajează să asiste şi să reprezinte un client într-o procedură legală, avocatul îşi asumă obligaţiile prevăzute de Lege, prezentul Statut şi contract, precum şi consecinţele care apar din asumarea respectivă, iar conform art. 57 alin. (21) din Statut, avocatul nu poate acţiona decât în limitele contractului încheiat cu clientul său, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege.
36. Inspectoratul General al Poliţiei punctează că prima instanţă, în hotărârea contestată, nejust a constatat că întru susţinerea cerinţelor privind compensarea cheltuielilor de judecată reclamantul a prezentat doar bonul de plată nr. 23026695 din 29 mai 2023, însă nu a prezentat contractul de asistenţă juridică, care să elucideze aspectul dreptului lui Eremia Igor, de a solicita compensarea cheltuielilor de judecată, suportate la achitarea serviciilor juridice în cadrul cauzei contravenţionale nr. 5r-2568/2021 şi nr. 4r-3101/2022.
37. Având în vedere că, la materialele cauzei lipseşte contractul de acordare a asistenţei juridice, Inspectoratul General al Poliţiei consideră că instanţa de fond neîntemeiat a admis acţiunea înaintată de Eremia Igor, în interesele doamnei Garştea Ana către Inspectoratul General de Poliţie, privind încasarea cheltuielilor de asistenţă juridică, suportate în cauza contravenţională. Ţinând cont că cererea de chemare în judecată a fost admisă ca întemeiată, nejust a fost admisă şi cerinţa privind încasarea cheltuielilor de judecată, suportate în cauza civilă.

38. Pretenţiile intimatei Garştea Ana sunt neîntemeiate, or, art. 6 din Legea nr. 1545/1998 prevede expres cazurile în care survine dreptul persoanei fizice sau juridice la repararea prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturi şi a instanţelor de judecată, iar pentru a fi prezenţa unei acţiuni civile întemeiate nu este suficient de a fi întrunite doar prevederile art. 6 din Legea nr. 1545/1998, dar este necesar şi întrunirea dispoziţiilor prevăzute de art. 3 alin. (1) din aceeaşi lege.
39. Reprezentantul apelantului menţionează că, deşi intimata invocă că a fost atrasă ilegal la răspundere contravenţională, Legea nr. 1545/1998 garantează repararea prejudiciului material în cazurile în care persoana a fost ilegal arestată, reţinută sau i s-a aplicat ilegal amenda contravenţională de către instanţă. Prin urmare, nici una din circumstanţele enumerate la art. 3 din Legea nr. 1545 nu se regăseşte în justificarea pretenţiilor intimatei de reparare a prejudiciului.
40. Reprezentantul IGP susține că, pentru angajarea statului pentru prejudiciul cauzat prin erori judiciare şi de urmărire penale, este nevoie de existenţa faptei ilicite, respectiv nu orice acţiune a organelor de drept atrage răspunderea statului, la caz atragerea la răspundere contravenţională şi aplicarea de către agentul constatator a amenzi contravenţionale nu atrage răspunderea statului.
41. Indică că, întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie constituie o modalitate legală de desfăşurare a procesului contravenţional, iar însăşi pornirea procesului contravenţional cu privire la contravenţie, recunoaşterea persoanei în calitate de contravenient sunt măsuri procesuale ce ţin de procesul contravenţional care nu încalcă în esenţă drepturilor ale persoanei şi nu cauzează prejudicii dacă nu sunt definitive şi dacă nu afectează iremediabil drepturi ale persoanei în privinţa cărei se întocmeşte proces-verbal cu privire la contravenţie.
42. La momentul depistării comiterii unei fapte care poate fi calificată drept contravenţie, agentul constatator este obligat nemijlocit de a întreprinde toate măsurile prevăzute de legislaţia contravenţională, aceste acţiuni nu pot fi calificare drept acţiuni ilicite, deoarece îndeplinirea cu exactitate a atribuţiilor de serviciu este o obligaţie directă şi iminentă, motiv din care nu pot fi reţinute argumentele intimatei că acţiunile agentului constatator i-ar fi cauzat prejudicii.
43. Este de menţionat că, procesul-verbal cu privire la contravenţie a fost întocmit nu de către o autoritate publică, dar de către agentul constatator, de unde reiese că instituţia nu poate răspunde pentru acţiunile agentului constatator, care acţionează independent şi în conformitate cu legislaţia în vigoare.
44. Este de menţionat, că legea cadru, care reglementează cazurile, modul şi condiţiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile ilicite comise în procesele penale şi contravenţionale de organele de urmărire penală, de procuratură şi de instanţele judecătoreşti, este Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998.
45. În această ordine de idei, în sensul normelor legale sus enunţate, consideră că Inspectoratul General al Poliţiei, împotriva căruia au fost formulate pretenţii în

prezenta cauză, de fapt este pârâtul necorespunzător, or, la caz organul care reprezintă statul în instanţa de judecată pe această categorie de cauze este Ministerul Justiţiei, respectiv Ministerului Justiţiei în calitate de reprezentant al statului este cel împotriva căruia urmau a fi înaintate pretenţiile.

46. Reprezentantul apelantului menţionează că, intimata nu a demonstrat cumularea tuturor condiţiilor generale necesare pentru antrenarea răspunderii Inspectoratului General al Poliţiei în prezenta speţă, ceea ce exclude răspunderea acestuia şi necesitatea reparării presupusului prejudiciu, care survine doar drept consecinţa directă a faptei ilicite comisă de autorul acesteia, situaţie care în speţă nu se atestă.
47. În condiţiile enunţate, pe cale de consecinţă nu poate fi invocată prejudicierea materială, astfel încât intimata contrar cerinţelor instituite de prevederile art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă nu a făcut dovada acestor circumstanţe pretinse.
48. Astfel, Inspectoratul General al Poliţiei remarcă faptul că cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime, iar pentru dovada lor este necesară prezentarea copiei de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi persoane juridice.
49. În lumina celor menţionate supra, reprezentantul IGP concluzionează că, intimata, cât şi instanţa de fond eronat au interpretat prevederile legale potrivit cărora Bugetul de Stat al Republicii Moldova, prin intermediul Inspectoratului General al Poliţiei, urmează să suporte cheltuieli iraţionale ce ţin de repararea unui prejudiciu presupus, or, conform normelor de drept intimata Garştea Ana nu i-au fost aduse prejudicii ce l-ar îndreptăţi în a solicita repararea lor, totodată, ultimului fiind posibil de a fi presupus că, i-a fost reparat prejudiciu prin anularea sancţiunilor prevăzute de Codul contravenţional, aplicate prin procesul-verbal cu privire la contravenţie din data de 27 aprilie 2021.
50. Instanţa de fond a motivat hotărârea emisă la 8 octombrie 2024, menţionând faptul că realitatea cheltuielilor de asistenţă juridică se confirmă doar prin bonul nr. 23026695 din 29 mai 2023, ceea ce se contrazice direct cu prevederile art. 118 alin. (1) sprijinite cu dispoziţia art. 119 alin. (1) Cod de procedură civilă, şi în mod special că, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar probele se adună şi se prezintă de către părţi.
51. La fel, instanţa de fond a menţionat că, acţiunea nu a fost înaintată în baza legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998, ci printr-o acţiune distinctă în care se solicită recuperarea cheltuielilor pentru asistenţă juridică, suportate în cauza contravenţională nr. 5r-6875/2023, ceea ce este incorect şi defectuos, din motiv că legea, care reglementează cazurile, modul şi condiţiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile ilicite comise în procesele penale şi contravenţionale de organele de urmărire penală, de procuratură şi de instanţele judecătoreşti, este Legea nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti.

52. Astfel, dreptul persoanei de recuperare a prejudiciului cauzat survine numai în cazul şi perioada procesului contravenţional, iar procesul contravenţional a fost finalizat, fapt demonstrat prin Hotărârea emisă pe cauza contravenţională, totodată, deşi intimata avea dreptul de a solicita recuperarea prejudiciului în cadrul procesului contravenţional, aceasta din motive necunoscute nu a facut-o, prin urmare, potrivit prevederilor art. 2006 alin. (3) din Codul civil obligaţia de reparare nu se naşte în măsura în care cel prejudiciat a omis, cu intenţie ori din culpă gravă să înlăture prejudiciul prin mijloace legale, intimata urmând să înainteze pretenţiile în cadrul procesului contravenţional.
53. Intimata eronat a interpretat prevederile legale potrivit cărora Bugetul de Stat al Republicii Moldova, prin intermediul Inspectoratul General al Poliţiei, urmează să suporte cheltuieli iraţionale ce ţin de repararea unui prejudiciu material neîntemeiat, cauzat de efectuarea corespunzătoare de către agentul constatator a atribuţiilor de serviciu conform împuternicirilor, or conform normelor de drept intimatei Garştea Ana nu i-au fost aduse prejudicii ce l-ar îndreptăţi în a solicita repararea lor, totodată, ultimul fiind restabilit în drepturi, prin anularea sancţiunilor prevăzute din Codul contravenţional, aplicate prin procesul-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI04 913906 din 27 aprilie 2021.
54. În şedinţa instanţei de apel, reprezentantul apelantului Inspectoratul General al Poliției, Busuioc Teodora a susținut integral apelul depus și consideră că instanța de fond nu a apreciat și stabilit corect toate circumstanțele cauzei, aplicând eronat prevederile legislației în vigoare. Din considerentele enunțate mai sus, precum și cele expuse în cererea de apel solicită admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă integral.
55. Reprezentantul intimatei Garștea Ana, avocat Eremia Igor a solicitat respingerea cererii de apel declarată și consideră că instanța de fond a apreciat și stabilit corect toate circumstanțele cauzei, aplicând corect prevederile legislației în vigoare. Solicită respingerea cererii de apel și menținerea hotărârii instanței de fond fără modificări. Contractul de asistență juridică este o chestiune particulară, este un secret profesional în principiu.
56. Intimata Garștea Ana și intervenientul accesoriu Eșanu Oleg, fiind legal citați despre ședința de judecată nu s-au prezentat, fiind dispusă examinarea cauzei în lipsa acestora.

Aprecierea instanței de apel:

57. Audiind participanţii prezenţi la proces, analizând şi studiind materialele cauzei, Colegiul atestă că cererea de apel este neîntemeiată şi care urmează a fi respinsă din următoarele motive.
58. În conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, reprezentantul apelantului respectând aceste termen.
59. În conformitate cu art. 385 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel,

după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

60. Colegiul judiciar consideră necesar să menţioneze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluţionarea prezentei cauze (a se vedea cauza Garda Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag. 26; Moreira Ferreira vs Portugalia (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag. 84, 98).
61. Conform prevederilor art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
62. Articolul 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
63. În temeiul art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.
64. Din conţinutul celor relatate Colegiul reţine că sarcina instanţei de apel derivă reieşind din dispoziţiile art. 373 alin. (1), (2), (5) din Codul de procedură civilă, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.
65. Colegiul Civil reţine că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 9 decembrie 1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29 mai 1997 §43).
66. Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce iau fost prezentate.
67. Instanţa de apel menţionează că, art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligaţiei instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă

posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

68. În opinia Colegiului, prima instanţă a ţinut cont de aceste deziderate şi a adoptat o hotărâre bazată pe fundament temeinic şi materialul probator administrat.
69. Colegiul constată că, prima instanţa a determinat corect raportul juridic dedus judecăţii, circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanţilor la proces.
70. Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei, se constată că agentul constatator din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică, Eșanu Oleg, a întocmit în privința lui Garștea Ana procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI04 913906 din 27 aprilie 2021, prin care a constatat săvârșirea contravenției prevăzute la art. 236 alin. (1) din Codul contravențional, cu aplicarea unei amenzi în mărime de 600 lei și sancțiune complementară 3 punct de penalizare (f.d. 7).
71. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 22 noiembrie 2021, s-a admis contestația depusă de avocat, în interesele contravenientei Garștea Ana, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI04913906 și a deciziei de sancționare din 27 aprilie 2021. S-a anulat decizia de sancționare din 27 aprilie 2021, emisă de către agentul constatator Eșanu Oleg din cadrul INSP al IGP în privințalui Garștea Ana în baza art.236 alin.(1) Cod contravențional al RM conform procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI04913906 și s-a încetat procesul contravențional din motivul lipsei faptului contravenției (f.d.7-8). Pentru a ajunge la această concluzie, instanța de judecată a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, a stabilit că, de către agentul constatator nu au fost acumulate careva probe care ar fi demonstrat comiterea de către Garștea Ana a contravenției imputate.
72. Ulterior, prin Decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2022, s-a respins ca nefondat recursul declarat de agentul constatator din cadrul INSP al IGP Mai Eșanu Oleg și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 22 noiembrie 2021, în cauza contravențională în privința lui Garștea Ana, în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 236 alin. (1) Cod contravențional (f.d.8 verso – 12 verso).
73. Invocând suportarea cheltuielilor de asistenţă juridică în cadrul examinării cauzei contravenţionale, la 05 iunie 2023, avocatul Eremia Igor, acționând în numele și în interesele reclamantei Garștea Ana, fiind împuternicit în baza mandatului seria MA nr.1956499 din 20 mai 2023, s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General al Poliției, Inspectoratului Național de Securitate Publică, cu participarea intervenientului accesoriu Eșanu Oleg cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică suportate în cauza contravențională, compensarea cheltuielilor de judecată.
74. Iar prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 08 octombrie 2024, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Eremia Igor, în interesele Anei Garștea, împotriva Inspectoratului General al Poliției,

Inspectoratului Național de Securitate Publică, cu participarea intervenientului accesoriu Eșanu Oleg cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică suportate în cauza contravențională, compensarea cheltuielilor de judecată. S-a încasat din contul Inspectoratului General al Poliției, IDNO: 0101360100004495, în beneficiul lui Anei Garștea, IDNP: *****, cheltuielile de asistență juridică suportate în cauza contravențională nr.5r-2568/2021 și nr.4r-3101/2022 în mărime de 2 806 (două mii opt sute șase) lei 95 bani și cheltuieli de judecată, constituite din cheltuieli de asistență juridică suportate în prezenta cauză în mărime de 2 520 (două mii cinci sute douăzeci) lei 00 bani. În total, 5 326 (cinci mii trei sute douăzeci și șase) lei 95 bani. În rest, cererea de chemare în judecată s-a respins, ca neîntemeiată.

75. Nefiind de acord cu soluţia instanţei de fond, la 08 octombrie 2024, în termenul de declarare a apelului, reprezentantul Inspectoratului General al Poliției, Teodora Busuioc a înaintat cerere de apel, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 8 octombrie 2024. Pronunţarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă acţiunea ca fiind neîntemeiată.
76. Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii instanţei ierarhic inferioare în raport cu criticele formulate în cererile de apel şi materialul probator, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru conchide că soluţia instanţei de fond, este una corectă, rezultată din aprecierea corectă a materialului probator şi interpretarea justă a normelor de drept material.
77. Cu titlul de cadru legal relevant speţei, Colegiul remarcă prevederile art. 1 din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti nr. 1545 din 25 februarie 1998, care statuează că, prezenta lege constituie actul legislativ de bază care reglementează cazurile, modul şi condiţiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile ilicite comise în procesele penale şi contravenţionale de organele de urmărire penală, de procuratură şi de instanţele judecătoreşti.
78. Conform prevederilor art. 2 alin. (1) din aceiaşi Lege, prin acţiuni ilicite se înţelege acţiuni sau inacţiuni ale organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravenţii, ale organului de urmărire penală sau ale instanţei de judecată, care exclud vinovăţia acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere şi nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcţie de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanţa de judecată, manifestate prin încălcarea intenţionată a normelor procedurale şi materiale în timpul procedurii penale sau contravenţionale (infracţiuni).
79. Totodată, în accepţiunea art. 3 din Legea citată supra, este reparabil prejudiciul material şi moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma: a) reţinerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declaraţie de a nu părăsi localitatea sau ţara, tragerii ilegale la răspundere penală; b) condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunităţii; c) efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării

cauzei penale, a percheziţiei, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcţie), precum şi în urma altor acţiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice; d) supunerii ilegale la arest contravenţional, reţinerii contravenţionale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenţionale de către instanţa de judecată; e) efectuării măsurilor speciale de investigaţii cu încălcarea prevederilor legislaţiei; f) ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ştampilelor, precum şi în urma blocării conturilor bancare. Prejudiciul cauzat se repară integral, indiferent de culpa persoanelor cu funcţie de răspundere din organele de urmărire penală, din procuratură şi din instanţele judecătoreşti.

80. Conform prevederilor art. 6 al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998, dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea şi modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul: a) devenirii definitive şi irevocabile a sentinţei de achitare; b) scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare; c) adoptării de către instanţa judecătorească a hotărârii cu privire la anularea arestului contravenţional în legătură cu reabilitarea persoanei fizice; d) adoptării, de către judecătorul de instrucţie, în condiţiile art. 313 alin. (5) din Codul de procedură penală, în privinţa persoanei achitate sau scoase de sub urmărire penală, a încheierii privind declararea nulităţii actelor sau acţiunilor organului de urmărire penală sau organului care exercită activitate specială de investigaţii.
81. De asemenea, potrivit art. 10 al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998, dreptul persoanei fizice la repararea prejudiciului moral în mărimea şi în modul stabilite de prezenta lege apare în cazurile specificate la art. 6 din Lege.
82. În accepţiunea art. 13 din Legea 1545, repararea prejudiciului specificat la art. 7 lit. a), c)- g) şi în capitolul III se efectuează din contul bugetului de stat, iar în cazul când prejudiciul a fost cauzat de organul de urmărire penală întreţinut din bugetul local - din contul acestui buget. Prejudiciul material şi moral cauzat prin aplicarea ilicită a amenzilor contravenţionale de către alte organe decât instanţa de judecată se repară de către aceste organe.
83. În această ordine de idei sunt relevante şi prevederile art. 374 alin. (3) Cod contravenţional care indică că, procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.
84. În acest context este de remarcat că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauza Ziliberberg verso Moldova Curtea a statuat că, contravenţia constituie o infracţiune minoră şi se bucură de acoperire procesuală a drepturilor fundamentale ale omului stipulate în CEDO.
85. Prin urmare, pentru prejudiciul material sau moral cauzat prin aplicarea ilicită a amenzilor contravenţionale de către agentul constatator, este responsabil organul care a constatat contravenţia.
86. Potrivit art. 383 alin. (2) şi (3) Cod contravenţional, victima, reprezentantul ei,

martorul, specialistul, expertul, interpretul, traducătorul, apărătorul (avocatul) au dreptul la repararea prejudiciului şi a cheltuielilor suportate în procesul contravenţional în ordinea procedurii civile, cu excepţia cazurilor cînd nu există divergenţe asupra întinderii acestora. Persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional se repune în dreptul de care a fost privată şi ei i se repară cheltuielile suportate în proces dacă, prin hotărîre definitivă, este declarată nevinovată sau răspunderea sa contravenţională este înlăturată, cu excepţia cazului de amnistie.

87. Totodată, urmează de reţinut că, potrivit art. 384 alin. (2) lit. u) din Codul contravenţional, persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional are dreptul să ceară şi să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile sau inacţiunile ilicite ale autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională.
88. În temeiul dispoziţiilor legale citate se instituie obligaţia generală a statului de a repara persoanelor fizice prejudiciul material şi moral cauzat prin atragerea ilegală la răspundere contravenţională.
89. Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 acordă un remediu intern pentru repararea eventualelor prejudicii cauzate prin lezarea dreptului garantat de art. 6 par. 2 din CEDO, or, faptele de natură penală şi contravenţională sunt echivalente, persoanele bucurându-se în acest sens de garanţii similare.
90. Consecvent Colegiul reţine constatările din hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 22 noiembrie 2021, prin care s-a hotărât încetarea procesului contravenţional pornit în privinţa contravenientei Garștea Ana pe semnele contravenţiei prevăzute de art. 236 alin. (1) din Codul contravenţional, din motivul lipsei faptului contravenției, fapt care îi acordă acesteia dreptul de a cere repararea prejudiciului suferit, în baza Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998.
91. În consecinţă, Colegiul constată că instanţa de fond just a admis parţial acţiunea, or, în temeiul prevederilor legale sus menţionate, se constată temeinicia valorificării dreptului la acţiune în baza Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti nr. 1545 din 25 februarie 1998.
92. Relevante speţei, sunt prevederile art. 45 alin. (1) din Codul contravenţional, conform cărora, persoana al cărei drept sau interes legitim a fost lezat prin contravenţie îl poate apăra prin acţiune civilă depusă conform legislaţiei procedurale civile. Această persoană are în special dreptul la repararea prejudiciului patrimonial şi a celui nepatrimonial cauzate prin contravenţie.
93. În concordanţă cu prevederile art. 19 Cod civil, în condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel.
94. Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum şi profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat).

95. Prin urmare, reieşind din natura pretenţiei, în coraport cu normele de drept enunţate, Colegiul conchide că odată cu adoptarea hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 22 noiembrie 2021, prin care s-a dispus încetarea procesului contravenţional în privinţa contravenientei Ana Garștea învinuită de săvârşirea contravenţiei prevăzute de art. 236 alin. (1) din Codul contravenţional, din motivul inexistenţei faptei contravenţionale, reclamanta-intimată este în drept să pretindă repararea prejudiciului material cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti.
96. Astfel, instanţa de apel, va respinge argumentele reprezentantului apelantului, precum că, acţiunea înaintată în contextul prejudiciului material este neîntemeiată, nefiind întrunite în cazul dat prevederile art. 3 şi 6 din Legea nr. 1545, pe motiv că reclamantul-intimat nu ar fi fost tras la răspundere contravenţională, or, nu este neapărat ca persoană, să fie reţinută contravenţional sau să i se aplice amenda contravenţională.
97. La speţa dedusă judecăţii, se atestă existenţa unei hotărâri de încetare a procesului contravenţional în privinţa contravenientei Ana Garștea, din motiv că nu s-a constatat existenţa faptei infracţiunii, motiv pentru care, Colegiul constată că în cazul dat, reclamanta-intimată Garștea Ana, dispune de dreptul subiectiv la repararea prejudiciului material cauzat potrivit prevederilor Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti nr.1545 din 25 februarie 1998.
98. Dincolo de faptul că, reprezentantul recurentului pretinde că Inspectoratul Naţional de Securitate Publică a respectat cerinţele formale la întreprinderea acţiunilor de constatare a contravenţiei, acest complex de acţiuni în cumul sunt apreciate ca fiind ilicite odată cu emiterea hotărârii de încetare a procesului contravenţional din motiv că nu există faptul contravenţiei şi aceasta rezultă din interpretarea sistemică a Legii nr.1545 din 25 februarie 1998.
99. Este de notat faptul că, eşecul actului de constatare a contravenţiei prin sine constituie o confirmare a încălcării drepturilor persoanei, comise de autorităţi faţă de cel tras la răspundere contravenţională, indiferent dacă în final s-a ajuns sau nu la condamnarea publică, achitarea persoanei sau scoaterea persoanei de sub urmărire penală.
100. Mai mult, Colegiul notează că Garștea Ana a fost ilegal atrasă la răspundere contravențională, or, decizia contravențională seria/nr. MAI04913906 din 27 aprilie 2021 a fost contestată, urmare a cărui fapt, a fost încetat procesul contravențional din lipsa faptei contravenţionale în acţiunile contravenientei, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 22 noiembrie 2021, care a fost menţinută de instanţa ierarhic superioară.
101. În continuare, instanţa de apel constată întrunirea condiţiilor de aplicare a prevederilor Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti.
102. La caz, potrivit art. 7 lit. e) şi g) din Legea menţionată, persoanei fizice sau juridice

i se compensează sau i se restituie sumele plătite de ea pentru asistenţa juridică şi cheltuielile efectuate în legătură cu chemările în organul de urmărire penală, organul procuraturii sau în instanţa judecătorească.

103. Aferent prevederilor enunţate, Colegiul reţine că reclamanta-intimată Garștea Ana dispune de dreptul de a solicita repararea prejudiciului material ce reprezintă cheltuieli de asistenţă juridică, suportate în cadrul procesului contravențional, or, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 22 noiembrie 2021, aceasta a fost repusă în drepturi.
104. Analizând cerinţa reclamantei-intimate Garștea Ana, instanţa de apel constată că instanţa de fond just a admis pretenţia privind încasarea cheltuielilor de asistenţă juridică, or, la determinarea cuantumului cheltuielilor de asistenţă juridică, urmează a se ţine cont în această materie de practica Curţii Europene a Drepturilor Omului, potrivit acesteia partea care a câştigat procesul nu va putea obţine rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea şi caracterul lor rezonabil.
105. Reţinând din probele anexate la materialele cauzei, prin prisma art. 7 lit. e) şi g) din Legea nr. 1545, instanţa de apel consideră întemeiat raţionamentul reclamantei Garștea Ana privind încasarea prejudiciului material sub forma cheltuielilor de asistenţă juridică achitate avocatului Igor Eremia în sumă de 2806 lei, pentru reprezentare în cauza contravenţională, probat prin bonul de plată Seria DA nr.23026695 din 29 mai 2023 (f.d 3) de la Garștea Ana a fost încasată suma de 2 806,95 lei, conform contractului de asistență juridică nr.0019 din 05 februarie 2020 privind reprezentarea pe dosarul contravențional nr.5r-2568/2021 și nr. 4r-3101/2022 (f.d.3).
106. Potrivit prevederilor art. 13 alin. (1) Legii nr.1545, repararea prejudiciului specificat la art. 7 lit. a), c)-g) şi în capitolul III se efectuează din contul bugetului de stat, iar în cazul când prejudiciul a fost cauzat de organul de urmărire penală întreţinut din bugetul local - din contul acestui buget.
107. Prejudiciul material şi moral cauzat prin aplicarea ilicită a amenzilor contravenţionale de către alte organe decât instanţa de judecată se repară de către aceste organe.
108. Prin urmare, Colegiul constată că instanţa de fond just a dispus și a încasat anume de la Inspectoratul General de Poliție în beneficiul Anei Garștea cheltuielile de asistenţă juridică, iar în partea încasării din contul Inspectoratului național de securitate publică a respins acţiunea, ca neîntemeiată, or, în contextul pct. 2 şi 3 din Regulamentul cu privire la organizarea şi funcţionarea Inspectoratului naţional de securitate publică din subordinea Inspectoratului General al Poliţiei al Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Ordinul MAI nr. 351/2020, Inspectoratul naţional de securitate publică reprezintă o subdiviziune specializată a Poliţiei din subordinea Inspectoratului General al Poliţiei.
109. La acest compartiment, Colegiul constată că instanţa de fond just a admis solicitarea reclamantului-intimat privind încasarea prejudiciului material cu titlu de cheltuieli de asistenţă juridică, suportate de reclamanta-intimată Garștea Ana în cauza

contravenţională în mărime de 2806 lei, or, toate argumentele invocate de reclamantă în acest sens, sunt susţinute prin probe concludente, în special, Seria DA nr.23026695 din 29 mai 2023 (f.d 3) de la Garștea Ana a fost încasată suma de 2 806,95 lei, conform contractului de asistență juridică nr.0019 din 05 februarie 2020 privind reprezentarea pe dosarul contravențional nr.5r-2568/2021 și nr. 4r-3101/2022, cât și prin factura fiscală seria AAH nr. 6260308, care exprimă expres cheltuielile pentru asistenţa suportate de reclamant în cadrul cauzei contravenţionale (f.d. 6).

110. În acord cu prevederilor art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.
111. În contextul art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată.
112. Potrivit art. 96 alin. (1) şi (1^1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut câştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.
113. La determinarea caracterului rezonabil al cheltuielilor de asistenţă juridică, prezintă relevanţă şi jurisprudenţa CtEDO.
114. La caz, pentru a verifica caracterul echitabil al sumei compensatorii, instanţa va analiza rezonabilitatea şi necesitatea cheltuielilor de asistenţă juridică prin prisma complexităţii cauzei, dificultăţii întrebărilor juridice ridicate de speţă, aportului avocatului la soluţionarea cauzei, timpului şi muncii depuse de avocat.
115. La fel, pentru determinarea cuantumului compensaţiei acordate, instanţa de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ţine cont de: complexitatea cauzei; noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă; aportul avocatului la soluţionarea cauzei; timpul şi munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistenţa; faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obţinut; restricţiile de timp impuse de client şi de circumstanţele cauzei; natura şi durata relaţiei dintre avocat şi client; experienţa, reputaţia şi abilitatea avocatului; justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obţinute în cauză.
116. Pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime.
117. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidenţiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: a) dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); b) copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi- persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie; c) listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).

118. În speţă se atestă că, în prezenta cauză civilă reclamanta Garștea Ana a fost reprezentată de avocatul Igor Eremia, în temeiul mandatului avocaţial seria MA nr. 1956499 (f.d.2) şi pentru serviciile acordate reclamantei-intimate Garștea Ana, a achitat suma de 2520,00 lei cu titlu de asistenţa juridică, ce se confirmă prin bonul de plată seria DAA nr. 23026725 din 2 aprilie 2024 și factura fiscală seria AAH nr. 6260340 din 2 martie 2024 (f.d.53, 54).
119. În context, reţinând dovada achitării onorariului avocatului, complexitatea cauzei, dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă, aportul avocatului la soluţionarea cauzei, cât şi timpul şi munca depusă de avocat, rezultatul obţinut, Colegiul constată că instanţa de fond, just a considerat ca fiind justificată suma cheltuielilor de asistenţă juridică, şi a dispus spre încasare de la Inspectoratul General al Poliției, în beneficiul Anei Garștea, cheltuielile de asistenţă juridică suportate în prezentul proces în mărime de 2520 lei, care este una reală, necesară şi rezonabilă.
120. În această ordine de idei, în viziunea Colegiului, toate argumentele şi afirmaţiile invocate de reprezentantul apelantului, citate supra, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanţă, iar instanţa de apel le apreciază ca fiind inconsistente şi fără raţionament valabil circumstanţelor speţei.
121. În final, instanţa de apel subliniază că, contrar prevederilor articolelor 118, 121 din Codul de procedură civilă, apelantul-pârât, în faţa instanţei de fond, nu au adus careva probe în susţinerea poziţiei şi prin urmare instanţa de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanţele speţei şi a admis parţial acţiunea.
122. În plus, este important de remarcat faptul că apelantul-pârât, utilizând calea de atac nu a prezentat în instanţa de apel probe, pe care nu a avut posibilitatea să le prezinte instanţei de fond şi care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată.
123. În aşa împrejurări, Colegiul reiterează că, concluziile primei instanţe sunt întemeiate şi legale, în concordanţă cu prevederile art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea urmează a fi menţinută cu respingerea cererii de apel, ca fiind neîntemeiată.
124. În conformitate cu art.art. 385 lit.a), 389-390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e :

Se respinge apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției.

Se menține hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Centru, din 08 octombrie 2024, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Ana Garștea către Inspectoratul General al Poliției și Inspectoratului Național de Securitate Publică, intervenientul accesoriu Eșanu Oleg, cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică suportate în cauza contravențională.

Decizia este definitivă din momentul emiterii, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței, judecătorul Ruxanda PULBERE

Judecătorii Ala MALÎI

Roman PASCARI